

ίδωμεν λειτουργούσαν την προρρηθείσαν σχολήν, ήτις θα ανακαινίση την Κυθρέαν και θα διανοίξη τον δρόμον προς την πρόοδον. Η σχολή αυτή θα λειτουργήση κατά το προσεχές σχολικόν έτος, ένεκα ελλείψεως μαθητών προς καταρτισμόν δύο τάξεων, με μίαν μόνην τάξιν. Χάριν δε οικονομίας προτείνομεν, ίνα κατά το προσεχές σχολικόν έτος λειτουργήση υπό την διεύθυνσιν του διευθυντού του αρρεναγωγείου «Αγίου Ανδρονίκου», διότι δεν είναι ορθόν χάριν 10-20 μαθητών, οίτινες μέλλουσι ν' αποτεθήσωσι την πρώτην τάξιν της σχολής ταύτης, να διορισθή ιδιαίτερος διδάσκαλος. Ωσαύτως προτείνομεν, ίνα ο μέλλων να διευθύνη την σχολήν ταύτην διδάσκαλος η εκ Κυθρέας. Η Κυθρέα έχει πλείστους και ικανωτάτους διδασκάλους. Εξ όλων δε τούτων ας διορισθή ο άριστος. Τον άριστον δε τούτον η επιτροπεία θα εύρη προκηρύττουσα διαγωνισμόν μεταξύ των διδασκάλων Κυθρέας κατά το επικρατήσαν από τινος χρόνου άριστον σύστημα.

Ελπίζομεν, ότι περί πάντων τούτων θα μεριμνήση η μέλλουσα να συντάξη το πρόγραμμα, επί τη βάσει του οποίου θα λειτουργήση η εν λόγω σχολή, επιτροπεία.

Φοίβος.

Πατρίς, 26/8.8.1917.

11

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΕΚΔΡΟΜΗΝ ΣΤΗΝ ΚΥΘΡΑΙΑΝ

Μίαν δειληνίην της προπερασμένης εβδομάδος, με πέντε άηλιους φίλους, μέσα σε μια άμαξα αρκετά ευκίνητη, χάρις εις τα ωραία και δυνατά ζώα που την έσυραν, ξεκινήσαμεν από την Λευκωσίαν για την Κυθραίαν. Ο ήλιος επήγαινε να βασιλεύση. Είχαμε αρκετό φρέσκο. Με τραγούδια και φωνές και ρεμβασμούς σε πέντε τέταρτα εφθάσαμεν εις την Κυθραίαν. Πρώτη φορά πηγαίναμε.

Μέσα σε ένα ηεκανοπέδιο πεδινόν, άνισον, ολλοπράσινον και ολλοδροσον από τα πολλήα νερά και τα πολλήα δένδρα, που γίνεται ψηλότερον όσο ανεβαίνεις προς τα πάνω υψώματα, αμφιθεατρικώς είναι ξαπλωμένη η περίφημη Κυθραία. Το σπίτι του φίλου μας, που μας είχε προσκαθήσει και εις το οποίον θα μέναμεν, ήτο ψηλήα και γι' αυτό αναγκασθήκαμεν να περάσωμεν από τον κεντρικόν δρόμον και έτσι να δούμεν σχεδόν όλην την Κυθραίαν. Είναι αρκετά μεγάλη η Κυθραία. Αποτελείται από συνοικίες, που φέρουν η καθεμιά το όνομα του εγκαινίου της εκκλησίας της. Όσο βγαίνει κανείς ψηλότερα ευχαριστείται περισσότερο.

Ό,τι ώμορφο έχει να θαυμάση κανείς στην αρχήν είναι οι πανύψηλοι πηάτανοι, που στολίζουν κάθε κέντρον των γειτονιών και ξενίζουν με την παχειάν σκιάν των τους φίλους των καφενειών. Γιατί είναι γνωστόν βέβαια, πως σ' εμάς πολύ σπάνια μπορεί να νοηθή κέντρον χωρίς καφενειόν με τα ομόφυλά του, όπως

είναι μερικά κακοφτιασμένα τραπέζια με ανάλογα μαυροπινακίδια, κάμποσες μάτσες χαρτιά και άλλα τινά δευτερεύοντα! Για καλό και για κακό τα χαρτιά είναι αναγκαία! Μα γιατί πηγαίνει κανείς στο καφενείο; Για να παίξη βέβαια λίγα χαρτιά και έτσι να ξεσκάσει, να το ρίξει έξω! Είναι τρόποι διασκεδάσεως και αναπαύσεως! Αφού υπάρχει αυτή η αντίληψις γιατί όχι σεβαστή; Πόσον ψηλά και περήφανα είναι τα μεγάλα αυτά δένδρα και πόσον αηθιωτικοί είναι εκείνοι που ξενίζουν! Και όμως των καύμένων των δένδρων αυτή είναι η καταδίκη. Η αποστολή, όμως, μπορούσε νάναι πιό μεγάλη.

Κάθε λίγο μέρος συναντά ο επισκέπτης κι' ένα μύθον να αθέη. Είναι κάμποσοι στην Κυθραία. Βέβαια ανάλογοι είναι και οι μυθωνάδες. Κάποτε κάποτε πουδραρισμένοι - οθόασπροι από την περίφημην πασπάλην = παιπάλην, κάμνουν τας εμφανίσεις των εις τας θύρας των καταστημάτων και χαιρετούν μειδιώντας. Και αυτή η δουλειά έχει βέβαια την επίδρασίς της. Δηλαδή οι μυθωνάδες είναι με όλην την σημασίαν της ηέξεως μυθωνάδες εις όλη τους. Όση διαφορά υπάρχει από τους κυθινδρους και τας αθειρομηχανάς τας Ευρωπαϊκάς υπάρχει και τόση διαφορά των ανθρώπων τούτων. Δεν πταίουν, όμως, αυτοί. Θα ξυπνήσουν όταν κι εμείς εδώ αναγκασθώμεν να χαλάσωμεν τους νερομύλους και να έχωμεν μηχανάς. Βέβαια πολλοί μύθοι υπάρχουν, γιατί υπάρχει και πολύ νερό που τους γυρίζει.

Τα εσωτερικά χάγια της Κυθραίας δεν είναι και πολύ αξιόπαινα. Καθαριότης μετρία και ακαθαρσία αρκετή συνηνωμένες κάμνουν την ακαθαρσίαν την μετρίαν. Χάρις εις το Δημαρχείον της η Κυθραία θα φθάση ίσως καμμί φορά εις πλείον αξιοζήλευτον θέσιν από μερικάς πόλεις, αι οποίαι απαστρέπτουν από καθαριότητα. Το Δημαρχειακόν μέγαρον υψούται υπερήφανον εις το κέντρον περίπου των γειτονιών. Ολίγα βήματα σαν προχωρήση κανείς απ' αυτό μια ώμορφη και μεθυστική μυρωδιά από ποικίλης αναμίξεις θωπεύει την όσφρησιν εις σημείον που να φέρη κανείς το μανδήλι στην μύτη... Αφού ημπορούσε να υπάρχει περισσότερα καθαριότης, γιατί να μη υπάρχει; Ή μήπως είναι περιττή;

Η Κυθραία είνε αξιοσύστατος ως τόπος εκδρομής και προσωρινής διαμονής. Εξοικωτέρα και πιό ώμορφη από τις άλλες είναι η πάνω συνοικία, που λέγεται Συργανιά. Εις το άνω άκρον αυτής είναι το ξακουσμένο Κεφαλόβρυσο. Το όνομα είναι πολύ επιτυχημένο. Είναι ομοιογουμένως η πρώτη, η μεγαλύτερα, η κεφαλή των βρυσών.

Ο επισκέπτης του δεν μένει και ενθουσιασμένος. Χάνει από την έννοιαν που είχε, όταν επισκεφθή το μέρος. Δεν είναι βέβαια παράδοξον εάν κανείς επερίμενε το μέρος άλλως πως. Δεν μπορεί να ονομασθή τοπίον. Πολύ ολιγώτερον δε μαγικόν κ.τ.λ., όπως κατά συνήθειαν καί ευφημισμόν το ωνόμασαν πολλοί. Άξιον επισκέψεως το μέρος για το νερό, που βγαίνει απ' εκεί και μόνο. Αν είχε περισ-